

ROZWÓJ MOWY DZIECKA PIERWSZY ROK ŻYCIA

0–3 miesiące

- Płaczem sygnalizuje dyskomfort, ból, głód,
- Wydaje dźwięki podobne do *a, e, ehe*,
- Głuży, czyli wydaje dźwięki, zwłaszcza gardłowe, takie jak *agu, ga, kha, gli*,
- Zatrzymuje wzrok na twarzy, śledzi ją (2.–3. miesiąc),
- Uśmiecha się w odpowiedzi na uśmiech (3. miesiąc)

3.–6. miesiąc

- Reaguje na mimikę twarzy (4. miesiąc),
- Odwraca głowę w kierunku źródła dźwięku (4.–5. miesiąc),
- Odróżnia osoby bliskie od obcych, wyraża to mimiką (5.–6. miesiąc)

6.–9. miesiąc

- Gaworzy – wymawia ciągi sylabowe, np. *mamama, bababa*,
- Wchodzi w dialog wokaliczny – odpowiada dźwiękami mowy na mowę dorosłego, zachowuje naprzemienność wokalizacji typową dla rozmowy,
- Woła w celu przywołania dorosłego (8. miesiąc)

9–12 miesięcy

- Zaczyna pokazywać – pojawia się gest wskazujący (9.–14. miesiąc),
- Utrzymuje pole wspólnej uwagi – zaczyna dostrzegać relacje trójstronne (dziecko-dorosły-przedmiot). Kieruje uwagę tam, gdzie dorosły (patrząc w tym samym kierunku),
- Wymawia pierwsze wyrażenia dźwiękonaśladowcze i proste słowa np. *mama, tata, baba*

autor: Marcelina Przeździek

HPA77

ROZWÓJ MOWY DZIECKA DRUGI ROK ŻYCIA

12–18 miesięcy

- Wymawia pierwsze słowa i wyrażenia dźwiękonaśladowcze, mówi *mama* i *tata*,
- Pokazuje przedmioty i jego szczegóły (np. ucho misia) (13.–15. miesiąc),
- Prosi o to, co chce dostać – pokazuje palcem, wydaje dźwięk (po 15. miesiącu),
- Rozumie co raz więcej poleceń i co raz bardziej złożone wypowiedzi,
- Rozszerza zasób słownika czynnego,
- Dużo więcej rozumie, niż potrafi powiedzieć. Wciąż często wspiera komunikaty werbalne gestami

24. miesiąc

- Dwulatek mówi,
- Mowa i gesty dziecka stają się zrozumiałe nie tylko dla najbliższego otoczenia,
- Pojawia się gramatyka, dziecko łączy słowa w krótkie wypowiedzi, np. *Mama da.* – Mamo, daj; *Lala bach.* – Lalka spadła; *Łała at at.* – Pies szczeka,
- Używa minimum 50 słów, ale norma mówi nawet o 250–300 wyrażeniach (słowa, onomatopeje, neologizmy)

autor: Marcelina Przeździek

HPA78

Źródło: Strefa Logopedy, numer 39, czerwiec 2022 r.

Przygotowanie: mgr Elżbieta Socha, logopeda

ROZWÓJ MOWY DZIECKA TRZECI ROK ŻYCIA

- W mowie stosuje gramatykę. Łączy słowa w zdania,
- Nawiązuje kontakt wzrokowy z rozmówcą,
- Prosi o to, czego chce,
- Często komunikaty werbalne uzupełnia gestem,
- Wskazuje i nazywa zauważone przedmioty. Chętnie opisuje w ten sposób świat wokół siebie,
- Na komunikat „nie” lub „nie wolno” reaguje chwilowym zatrzymaniem aktywności,
- Bawi się w udawanie, naśladuje czynności z życia codziennego,
- Lubi zwracać na siebie uwagę,
- Zdaje pytanie *co to?* i pokazuje palcem na przedmiot,
- Rozumie i podąża za instrukcją wypowiedzaną przez osobę dorosłą, także gdy dorosły nie wsparł komunikatu gestem,
- Komunikuje się w sposób zrozumiały nie tylko dla najbliższych,
- Wymawia samogłoski [a o i e u y] oraz spółgłoski [p, b, m, t, d, n, v, f, ś, ż, ć, ź, k, g, x].

autor: Marcelina Przeździek

HPA79

Źródło: Strefa Logopedy, numer 39, czerwiec 2022 r.
Przygotowanie: mgr Elżbieta Socha, logopeda